

3-DARS: HTMLda jadvallar bilan ishlash

Reja:

- Jadval tuzish
- Jadval tuzishdagi muhim taglar
- colspan va rowspan

Jadval haqida.

Jadval tuzishda <table> tagidan foydalanamiz u yopilish tagiga ega </table> (table-jadval). <table> va </table> taglari orasida keladigan yana bir nechta taglar mavjud. Ular quyida keltirilgandir. Jadvallar shuningdek web sahifamizni o'zini strukturasi tuzishda ham ishlatiladi. Ya'ni jadvalimizni qaysi qismida qanday ma'lumot joylashni hisoblab, o'shancha qator va ustunlar tuzuladi va jadval katakchalari ichiga ma'lumotlar joylashtiriladi. Masalan quyidagi misolda kichik bir web sahifa ko'rsatilingan faqat jadval chiziqlarini yo'q qilishga buyruq bersangiz website bo'ladi qoladi, bu yerda web sahifa jadval ichida tuzilganini ko'rsatish maqsadida jadval chiziqlari qoldirilgandir. Jadval tuzilgandan so'ng ham istalgan joyga qator yoki ustun kiritishingiz mumkindir, istalgan qator yoki ustuningizni olib tashlashingiz ham mumkindir. Faqat web sahifani yaratish uchun tuziladigan jadvalni to'liq darslar so'ngizda sahifa yaratishdan oldin o'rganamiz, chunki uning uchun yana biroz bilim kerak bo'ladi.

HTML Darslari ENDI O'ZBEK TILIDA	
	Mavzu
Bosh sahifa	Matn
Darslar	
Rejasi	
HTML kodlar	
Yangiliklar va hokazo	

Hozir ushbu jadvalni tuzish va unga ishlov berish yo'llarini ko'rib chiqamiz.

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

<table>...</table>

table -jadval degan tarjimaga egadir, har hil turdagi jadvallarni tuzishda ishlatiladi. Jadvallarga turli hil ishlov berishimiz imkoniyati bordir, quyida <table>...</table> tagining atributelri yordamida butun bir jadvalimizga ishlov berishimiz mumkin. <table> tagining barcha atributelari butun bir jadvalimizga tegishli bo'ladi. Quyidagi jadvallarning misollarida biron farq yoki o'zgarish sezmasangiz har hil browserlarda ochib ko'ring chunki bir browser qo'llab quvattlagan atributeni ikkinchisi umuman o'qimasligi mumkin.

Foydalanish qoidalari:

- ochilishi va yopilishi shart
- hamma atributelari butun bir jadvalga tegishli bo'ladi.
- yordamchi taglari hammasi orasida keladi.

Eng asosiy atributelari:

- **align=" "** - Jadvalimizni web sahifamizda joylashuv o'rnini belgilaydi.

align="center" - jadvalimizni web sahifa markaziga joylaydi. HTML kodi: <table align="center" width="340" border="1" cellspacing="0" cellpadding="0">

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

align="left" - jadvalimizni web sahifa chap tarafiga joylaydi. HTML kodi <table align="left" width="340" border="1" cellspacing="0" cellpadding="0">

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

align="right" - jadvalimizni web sahifa o'ng tarafiga joylaydi. HTMLkodi: <table align="right" width="340" border="1" cellspacing="0" cellpadding="0">

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **background=" "** - Jafvalimizning orqa qismiga rasm joylashtirish uchun ishlatiladi.

HTML kodi: <table background="Autumn Leaves.jpg" align="center" width="340" border="1" cellspacing="0" cellpadding="0">

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **bgcolor=" "** - Jadvalimizning orqa qismiga rang beradi. HTML kodi: <table bgcolor="#00FF33" align="center" width="340" border="1" cellspacing="0" cellpadding="0">

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **border=" "** - Jadvalimiz tashqi chiziqlari qalinligini belgilaydi va pixel o'lcham qiymati hisoblanadi, agar border="0" bo'lsa jadvalimiz umuman ichki va tashqi chiziqsiz tuziladi.

HTML kodi: <table align="center" width="340" border="0" cellspacing="0" cellpadding="0">

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **bordercolor=" "** - Jadvalimiz chiziqlarini rangini belgilaydi. HTML kodi <table bordercolor="#000099" align="center" width="340" border="1" cellspacing="0" cellpadding="0">

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **cellpadding=" "** - Jadvalimiz ichidagi har bir ma'lumotni katak chiziqlaridan pixel qiymatda uzoqlashtirib joy tashlash uchun ishlatiladi, to'rt tamonidan baravar joy tashlanadi.

HTML kodi: <table align="center" width="340" border="1" cellspacing="0" cellpadding="5">

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **cellspacing=" "** - Jadvalimizning har bir katagining orasidagi masofani belgilaydi. HTML kodi: <table align="center" width="340" border="1" cellspacing="5" cellpadding="0">

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **cols=" "** - Jadval tuzishda jadvalning ustunlar sonini oldindan belgilab oladi. HTML kodi: <table cols="3" align="center" width="340" border="1" cellspacing="0" cellpadding="0">

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **height=" "** - Jadvalimizning balandligini pixel qiymatlarda belgilaydi. HTML kodi: `<table height="120" align="center" width="340" border="1" cellspacing="0" cellpadding="0">`

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **hspace=" "** - Jadvalning o'ng va chap tarafidan atrofdagi matnga nisbatan pixelda joy tashlash.

HTML kodi: `<table hspace="50" align="center" width="340" border="1" cellspacing="0" cellpadding="0">`

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **rules=" "** - Jadvalimizning ichidagi chiziqlariga ishlov berish maqsadida qo'llaniladi.
 - **rules="all"** - hamma chiziqlar o'z holaticha turishiga buyruq berilyapti.

HTML kodi: `<table rules="all" align="center" width="340" border="1" cellspacing="0" cellpadding="0">`

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **rules="cols"** - jadvalimizning faqat ustunlarinigina ajratib ko'rsatish uchun buyruq berilyapti.

HTML kodi: `<table rules="cols" align="center" width="340" border="1" cellspacing="0" cellpadding="0">`

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **rules="groups"** - jadvalimizning faqat tashqi chizig'igina qolishiga buyruq berilmoqda.

HTML kodi: <table rules="groups" align="center" width="340" border="1" cellspacing="0" cellpadding="0">

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- o **rules="none"** - jadvalimizning faqat tashqi chizig'igina qolishiga buyruq berilmoqda.

HTML kodi: <table rules="none" align="center" width="340" border="1" cellspacing="0" cellpadding="0">

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- o **rules="rows"** - jadvalimizning faqat qatorlarinigina ajratib ko'rsatish uchun buyruq berilyapti.

HTML kodi: <table rules="rows" align="center" width="340" border="1" cellspacing="0" cellpadding="0">

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **title=" "** - Jadvalimiz ustiga sichqoncha ko'rsatkichi olib kelinganida qo'shtirnoq ichidagi qiymat paydo bo'ladi.

HTML kodi: <table title="Dars Jadvali" align="center" width="340" border="1" cellspacing="0" cellpadding="0">

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **vspace=" "** - Jadvalning yuqori va quyi qismidan atrofdagi matnga nisbatan pixelda joy tashlash.

HTML kodi: <table vspace="50" align="center" width="340" border="1" cellspacing="0" cellpadding="0">

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **width=" "** - Jadvalimizning uzunligini pixel va foiz qiymatlarida belgilaydi, foiz butun web sahifa kattaligiga nisbatan olinadi.

HTML kodi: <table align="center" **width="340"** border="1" cellspacing="0" cellpadding="0">

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

HTML kodi: <table align="center" **width="75%"** border="1" cellspacing="0" cellpadding="0">

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

<caption>...</caption>

Quyidagi jadvalimizning "caption"i bo'lib "**Dars Jadvali**" hizmat qiladi. Istasangiz caption ishlatmasligingiz ham mumkin, caption-bosh qism degan ma'noda kelyapti, maqsadi jadvalga sarlavha qo'yishdir. <caption> atributelari faqat caption bo'limi uchun o'rindir. <caption>ning ko'p atributelarini Google Chrome va Internet Explorer qo'llamasligi mumkin shuning uchun boshqa browserlar yordamida ham ochib ko'ring.

Foydalanish qoidalari:

- ochilishi va yopilishi orasidagi so'z jadvalimiz sarlavhasi bo'ladi.

- attributelari faqat jadval sarlavhasiga tegishlidir.

Eng asosiy attributelari:

- **align="bottom"** - Jadvalimizning sarlavhasini jadvalimiz quyi-markaziy qismida joylashtiradi, bottom-quyi deganidir.
 - HTML kodi: `<caption align="bottom">Dars Jadvali</caption>`

	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya
Dars Jadvali		

- **align="center"** - Jadvalimizning sarlavhasini jadvalimiz yuqori-markaziy qismiga joylashtiradi, center-markaz deganidir.
 - HTML kodi: `<caption align="center">Dars Jadvali</caption>`

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **align="left"** - Jadvalimizning sarlavhasini jadvalimiz yuqori-chap qismiga joylashtiradi, left-chap deganidir.
 - HTML kodi: `<caption align="left">Dars Jadvali</caption>`

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **align="right"** - Jadvalimizning sarlavhasini jadvalimiz yuqori-o'ng qismiga joylashtiradi, right-o'ng deganidir.
 - HTML kodi: `<caption align="right">Dars Jadvali</caption>`

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba

8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **align="top"** - Jadvalimizning sarlavhasini jadvalimiz yuqori qismiga joylashtiradi, top-yuqori deganidir.

- HTML kodi: `<caption align="top">Dars Jadvali</caption>`

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **title=" "** - Jadvalimizning sarlavhasiga sichqoncha ko'rsatkichi olib borilganda qo'shtirnoq ichidagi so'z paydo bo'ladi.

- HTML kodi: `<caption align="top" title="Sarlavha"> Dars Jadvali </caption>`

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **valign="bottom"** - Jadvalimizning quyi qismiga align="bottom" qiymati bilan Jadvalimiz sarlavhasini joylashni ko'rdik, unda sarlavha quyi-markaziy qismiga o'tdi endi esa valign="bottom" (vertical align) ni align="left" va align="right" atributelari yordamida, jadvalimiz sarlavhasini quyi-chap va quyi-o'ng qismlarga o'tkazishni ko'rib chiqamiz.

- HTML kodi : `<caption valign="bottom" align="left"> Dars Jadvali </caption>`

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- HTML kodi: `<caption valign="bottom" align="right"> Dars Jadvali </caption>`

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **valign="top"** - Bu tag align="top" bilan bir hil ma'noga egadir faqat align="left" va align="right" atributelari bilan birga yuqori-chap yoki yuqori-o'ng taraflarga sarlavhamizni joylashimiz mumkin hohlasangiz bu atributni ishlatmasligingiz ham mumkin.
 - HTML kodi: `<caption valign="top" align="left"> Dars Jadvali </caption>`

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- HTML kodi: `<caption valign="top" align="right"> Dars Jadvali </caption>`

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

`<tr>..</tr>`

(table row-jadval qatori) Har qanday jadvalda qatorlar mavjud bo'ladi, qancha `<tr>...</tr>` bolsa o'shancha qator demakdir, quyidagi jadvalda 4 ta `<tr>` ochilib 4 marta `</tr>` yopilyapti. Bitta `<tr>` ichida yoziladigan har qanday attribute bitta o'sha qator da joylashgan hamma kataklar uchun o'rinlidir, hamma qatorlar uchun o'rinli bo'lishi uchun har bir qator ichiga kerakli atributelarni birma bir yozib chiqishga to'g'ri keladi. Quyidagi har bir attribute qoidasi va tushuntirilishlari faqat bitta `<tr>...</tr>` uchun o'rinlidir.

qator-5: da birinchi jadval qatori ochilyapti, va **qator-9:** da birinchi jadval qatori yopilyapti.

qator-10: da ikkinchi jadval qatori ochilyapti, va **qator-14:** da ikkinchi jadval qatori yopilyapti.

qator-15: da uchinchi jadval qatori ochilyapti, va **qator-19:** da uchinchi jadval qatori yopilyapti.

qator-20: da to'rtinchi jadval qatori ochilyapti, va **qator-24:** da to'rtinchi jadval qatori yopilyapti.

Foydalanish qoidalari:

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

HTML kodi:

qator-1: <table align="center" width="340" border="1" cellspacing="0" cellpadding="0">

qator-2: <caption align="top">

qator-3: Dars Jadvali

qator-4: </caption>

qator-5: <tr>

qator-6: <th width="100" scope="col"> </th>

qator-7: <th width="120" scope="col">Dushanba</th>

qator-8: <th width="120" scope="col">Seshanba</th>

qator-9: </tr>

qator-10: <tr>

qator-11: <th scope="row">8:00-9:30</th>

qator-12: <td>Tarih</td>

qator-13: <td>Ingiliz tili </td>

qator-14: </tr>

qator-15: <tr>

qator-16: <th scope="row">10:00-11:30</th>

qator-17: <td>Fizika</td>

qator-18: <td>Matematika</td>

qator-19: </tr>

qator-20: <tr>

qator-21: <th scope="row">12:00-13:30</th>

qator-22: <td>Ona-Tili</td>

qator-23: <td>Geometriya</td>

qator-24: </tr>

qator-25: </table>

Eng asosiy atributelari:

- **align="center"** - align matnning gorizontal joylashuvini anglatadi, valign esa vertical joylashuvidir. Jadvalimizning qaysi qatori ichiga `<tr align="center">` tagi yozilsa o'sha qator ma'lumotlari jadvalimiz kataklari ichidagi markazlashadi. Quyidagi jadvalda hafta kunlari va soatlar, mos ravishda ustun va qatorlarga sarlavha vazifasini o'tashmoqdadir (`<th>` mavzusida to'liqroq) shuning uchun ular default (po umolchaniyu) tarzda o'z o'zidan qator markazlarida keladi, biroq `<th>` tagimiz `<tr>...</tr>` taglarimiz orasida kelgani uchun `<tr>` tagining har qanday attributi `<th>` gaham ta'sir qiladi. Lekin ikkinchi qatorimizning "Tarih" va "Ingiliz tili" bo'limi chap tarafga yopishgan holda kelyapti shuning uchun yuqoridagi **qator-10:** dagi `<tr>` tagi ichiga `align="center"` yozib (`<tr align="center">`) quyidagi natijaga erishamiz. Agar siz hamma qatorlardagi ma'lumotlarni markazda kelishini hohlasangiz hamma `<tr>` ga alohida-alohida `align="center"` yozib chiqishingizga to'g'ri keladi. Chinki `<table align="center">` bizning jadvalimizni o'zini markazlash uchundir uning ichidagi ma'lumotlarini emas.

- HTML kodi:

- `<tr align="center">`
`<th scope="row">8:00-9:30</th>`
`<td>Tarih</td>`
`<td>Ingiliz tili </td>`
`</tr>`

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **align="left"** - Yuqorida ta'kidlaganimdek `<th>` default qiymati markaz bo'lsa ham `<tr>...</tr>` taglari ichida kelgani uchun `<tr>` ning har qanday attributi o'z ta'sirini o'tkazadi. Quyida birinchi qator `<tr align="left">` orqali jadvalimiz ichida chap tarafga yopishgan holatda kelyapti.

- HTML kodi:

- `<tr align="left">`
`<th width="100" scope="col"> </th>`
`<th width="120" scope="col">Dushanba</th>`
`<th width="120" scope="col">Seshanba</th>`
`</tr>`

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika

12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya
-------------	----------	------------

- **align="right"**- Ikkinchi qatorning ma'lumotlarini o'ng tarafga yopishgan holati quyidagicha bo'ladi.

- HTML kodi:

- ```
<tr align="right">
<th scope="row">8:00-9:30</th>
<td>Tarih</td>
<td>Ingiliz tili </td>
</tr>
```

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **bgcolor=" "** Ba'zan jadvalimizning ma'lum bir qatorini boshqa qatorlardan ajratish maqsadida biror rangda belgilashimiz mumkin, uning uchun o'sha qatorni anglatuvchi `<tr>` tagi ichiga `bgcolor=""` atributini ishlatishimizga to'g'ri keladi. Masalan quyida birinchi qatorni sariq (yellow) rangda belgilimiz.

- HTML kodi:

- ```
<tr bgcolor="yellow">
<th width="100" scope="col">&nbsp;</th>
<th width="120" scope="col">Dushanba</th>
<th width="120" scope="col">Seshanba</th>
</tr>
```

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **bordercolor=" "** Ba'zan jadvalimizning ma'lum bir qatorini boshqa qatorlardan ajratish maqsadida chiziqlarini biror rangda belgilashimiz mumkin, uning uchun o'sha qatorni anglatuvchi `<tr>` tagi ichiga `bordercolor=""` atributini ishlatishimizga to'g'ri keladi. Masalan quyida birinchi qatorni chiziqlarini ko'k (blue) rangda belgilimiz.

- HTML kodi:

- `<tr bordercolor="blue">`
`<th width="100" scope="col"> </th>`
`<th width="120" scope="col">Dushanba</th>`
`<th width="120" scope="col">Seshanba</th>`
`</tr>`

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **height=" "** - Jadvalimizning biror qatorini boshqa qatorlardan farqli o'laroq bo'yi jihatidan kattaroq qilishni hohlasak shu atributini o'sha qatorni anglaruvchi `<tr>` tagi ichiga yozishimizga to'g'ri keladi. Quyidagi jadvalda men birinchi qatorni tanladim siz ham istagan qatorizi tanlashiz mumkin faqat yodizda bo'lsin bitta yoki ikkita qator uchun bu atributini ishlatsek ham bo'ladi lekin butun bir jadval uchun `<table height="">` ishlatilindi.

- HTML kodi:

- `<tr height="30">`
`<th width="100" scope="col"> </th>`
`<th width="120" scope="col">Dushanba</th>`
`<th width="120" scope="col">Seshanba</th>`
`</tr>`

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **title=" "** - Jadvalimizning qaysi qatoriga sichqonchani ko'rsatkichini olib borsak o'sha qator ma'lum bir nom bilan sichqoncha ko'rsatkichi oldida paydo bo'lishi hohlasak o'sha qatorga `title=" "` atributini istagan so'zimizni uning qiymati sifatida ishlatishimizga to'g'ri keladi.

- HTML kodi:

- `<tr title="Fizika va matematika 10:00 dan 11:30 gacha!">`
`<th scope="row">10:00-11:30</th>`
`<td>Fizika</td>`
`<td>Matematika</td>`
`</tr>`

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili

10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **valign="bottom"** - Jadvalimizning vertical joylashuvini pastga qilib belgilaydi. Ma'lumotimizni quyida joylashganini ko'risatish maqsadida katak balandligi qisman kattaroq qilib olingandir.

- HTML kodi:

- ```
<tr valign="bottom" height="40" >
<th scope="row">8:00-9:30</th>
<td>Tarih</td>
<td>Ingiliz tili </td>
</tr>
```

<b>Dars Jadvali</b>		
	<b>Dushanba</b>	<b>Seshanba</b>
<b>8:00-9:30</b>	Tarih	Ingiliz tili
<b>10:00-11:30</b>	Fizika	Matematika
<b>12:00-13:30</b>	Ona-Tili	Geometriya

- **valign="middle"** - Jadvalimizning ichidagi matnni vertical joylashuvini o'rtada qilib belgilaydi (a) misolda, bu attribute default sifatida tanlangan ya'ni ishlatmasangiz ham matn markazda kelaveradi. Agar matnni vertikal va gorizontal joylashuvi markazda bo'lishini istansangiz u holda 

```
<tr align="center" valign="middle">
```

 ishlatishingizga to'g'ri keladi (b) misolda, lekin bu holda ham **valign="middle"** ishlatish ixtiyoriydir. Ma'lumotimizni o'rtada joylashganini ko'risatish maqsadida katak balandligi qisman kattaroq qilib olingandir.

- (a) HTML kodi:

- ```
<tr valign="middle" height="35">
<th scope="row">8:00-9:30</th>
<td>Tarih</td>
<td>Ingiliz tili </td>
</tr>
```

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- (b) HTML kodi:

- ```
<tr align="center" valign="middle" height="35">
<th scope="row">8:00-9:30</th>
```

```

<td>Tarih</td>
<td>Ingiliz tili </td>
</tr>

```

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **valign="top"** - Jadval ichidagi matnimizning vertical joylashuvini yuqoriga qilib belgilaydi. Quyida (a) misolda ikkinchi qator uchun shu `<tr valign="top">` attribute ishlatilgandir. Agarda matnimizni vertical joylashuvini yuqorida lekin gaizontal joylashuvini esa markazda bo'lishini hohlasak unda (b) misoldagidek `<tr align="center" valign="top">` ishlatamiz. Ma'lumotimizni yuqorida joylashganini ko'risatish maqsadida katak balandligi qisman kattaroq qilib olingandir.(top-yuqori)

- (a) HTML kodi:

```

▪ <tr height="35" valign="top">
 <th scope="row">8:00-9:30</th>
 <td>Tarih</td>
 <td>Ingiliz tili </td>
</tr>

```

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- (b) HTML kodi:

```

▪ <tr height="35" align="center" valign="top">
 <th scope="row">8:00-9:30</th>
 <td>Tarih</td>
 <td>Ingiliz tili </td>
</tr>

```

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya



---

<th>...</th>

" table header- jadval bosh qismi" hisoblanadi quyidagi jadvalimizda <th>....</th> sifatida vaqt va hafta kunlari ro'l o'ynaydi. Har bir <th>...</th> ichidagi ma'lumot bitta katak ichidagi ma'lumot hisoblanadi va har bir qator yoki ustun uchun alohida - alohida ishlatiladi. <th> asosan jadvalimizning ustulari va qatorlari uchun sarlavha sifatida ishlatishga kerak bo'ladi va default sifatida o'zi katak markazida keladi. Ba'zi jadvallar uchun <th> umuman kerak bo'lmasligi ham mumkin, ba'zi jadvallar uchun <th> faqat ustunlar uchun ishlatilishi ham mumkin, yoki faqat qatorlar uchun <th> kerak bo'lishi mumkin. Lekin quidagi jadvalimizda qatorlar uchun vaqatlar <th> vazifasini o'tayapti, ustunlar uchun esa hafta kunlari. Quyidagi har bir attribute qoidasi va tushuntirilishlari faqat bitta sarlavha <th>...</th> uchun o'rinalidir.

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

### Eng Asosiy Attributelari:

- **align="center"** - default sifatida o'zi markazda joylashgan bo'ladi, agar umumiy qator <tr> yordamida chap yoki o'ng tarafga yopishgan holatda bo'lsa, aynan biron <th> ni markazlash niyatingiz bo'lsa unda bu attribute muhimdir. Quyidagi jadvalda ustun sarlavhalari chapga yopishgan holatidan aynan Dushanbani markzlashtirdim, chunki <tr> ning align="left" attributidan <th> ning attributi bitta katak uchun ustunroqdir.

- HTML kodi:

- <tr align="left">  
<th width="100" scope="col">&nbsp;</th>  
<th align="center" width="120" scope="col">Dushanba</th>  
<th width="120" scope="col">Seshanba</th>  
</tr>

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **align="left"** - Agar biron bir muayyan sarlavhani faqat bir o'zini chap tarafga yopishgan holatda kelishini hohlasangiz, faqat o'sha sarlavha kelgan katak <th> ini align="left" qilishingiz mumkin. Agarda hamma <th> larni chap tarafga yopishgan holatida kelishini hohlasangiz, o'sha hamma <th> larga birma bir align="left" deb yozib chiqishingizga to'g'ri keladi. <tr> ga align="left" qilsangiz o'sha qatordagi <th> bo'lmagan ma'lumotlarni ham chapga yopishtirib qo'yadi. Quyidagi jadvaldan men faqat ikkinchi qatorning sarlavhasi (**8:00-9:30**) ni chap tarafga qilib oldim.

- HTML kodi:

- <tr>  
<th align="left" scope="row">8:00-9:30</th>  
<td>Tarih</td>  
<td>Ingiliz tili </td>  
</tr>

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
<b>8:00-9:30</b>	Tarih	Ingiliz tili
<b>10:00-11:30</b>	Fizika	Matematika
<b>12:00-13:30</b>	Ona-Tili	Geometriya

- **align="right"** - Agar biron bir muayyan sarlavhani faqat bir o'zini o'ng tarafga yopishgan holatda kelishini hohlasangiz, faqat o'sha sarlavha kelgan katak <th> ini align="right" qilishingiz mumkin. Agarda hamma <th> larni o'ng tarafga yopishgan holatida kelishini hohlasangiz, o'sha hamma <th> larga birma bir align="right" deb yozib chiqishingizga to'g'ri keladi. <tr> ga align="right" qilsangiz o'sha qatordagi <th> bo'lmagan ma'lumotlarni ham o'ngga yopishtirib qo'yadi. Quyidagi jadvaldan men faqat uchunchi usunning sarlavhasi (**Seshanba**) ni o'ng tarafga qilib oldim.

- HTML kodi:

- <tr>  
<th width="100" scope="col">&nbsp;</th>  
<th width="120" scope="col">Dushanba</th>  
<th align="right" width="120" scope="col">Seshanba</th>  
</tr>

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
<b>8:00-9:30</b>	Tarih	Ingiliz tili
<b>10:00-11:30</b>	Fizika	Matematika
<b>12:00-13:30</b>	Ona-Tili	Geometriya

- **background=" "** - bu attribute bizga ixtiyoriy sarlavhaning orqasiga rasm tushirish imkoniyatini beradi, agar hamma sarlavha ortida fo sifatida rasm bo'lishini hohlasangiz shu attributni har bir <th> ichiga yozib chiqishingizga to'g'ri keladi. Men quyidagi misolda **10:00-11:30** turgan katakga rasm yukladim. (<span class="style8">....</span> ga hozircha e'tibor bermang bu tag rang uchun ishlatildi orqa fondan ajralib turishi uchun bu mavzuga ham hali kelamiz Hudo Hohlasa.)

- HTML kodi:

- <th **background="yahoo\_rasm.png"** scope="row"><span class="style8">10:00-11:30</span></th>

<b>Dars Jadvali</b>		
	<b>Dushanba</b>	<b>Seshanba</b>
<b>8:00-9:30</b>	Tarih	Ingiliz tili
<b>10:00-11:30</b>	Fizika	Matematika
<b>12:00-13:30</b>	Ona-Tili	Geometriya

- **bgcolor=" "** - bu attribute bizga ixtiyoriy sarlavhamizning orqasiga katakni to'ldirib rang tallash imkonini beradi, agar bir hil rang har bir sarlavhada bo'lishini hohlasangiz har bir sarlavhaga yozib chiqishingizga to'g'ri keladi, aks holda <th> bo'lmagan ma'lumotlarni ham kataklarini bo'yab qo'yishingiz mumkin. Men quyida har bir vaqtning ostini birma bir qora rangga to'ldirib chiqdim, ixtiyoriy rag tanlashingiz mumkin.

- HTML kodi:

- <th **bgcolor="#000000"** scope="row"><span class="style9">8:00-9:30</span></th>  
 <th **bgcolor="#000000"** scope="row"><span class="style9">10:00-11:30</span></th>  
 <th **bgcolor="#000000"** scope="row"><span class="style9">12:00-13:30</span></th>

<b>Dars Jadvali</b>		
	<b>Dushanba</b>	<b>Seshanba</b>
<b>8:00-9:30</b>	Tarih	Ingiliz tili
	Fizika	Matematika
<b>12:00-13:30</b>	Ona-Tili	Geometriya

- **bordercolor=" "** - bizning hozirgi mavzuimiz <th> (table header) bo'lgani uchun keladign hamma attributelar uni ichida kelishi kerak, shunday ekan bitta <ht> faqat bitta sarlavha ya'ni bitta kattakka tegishlidir shuning uchun bu attribute

yordamida istagan <th> izi chiziqlarini hohlagan rangizga o'zgartirishingiz mumkindir. Men hamma <th> ni har hil rangda belgiliman.

o HTML kodi:

- <th bordercolor="#006600" width="100" scope="col">&nbsp;</th>
- <th bordercolor="#000066" width="120" scope="col">Dushanba</th>
- <th bordercolor="#660000" width="120" scope="col">Seshanba</th>
- <th bordercolor="#99FF66" scope="row">8:00-9:30</th>
- <th bordercolor="#FF0000" scope="row">10:00-11:30</th>
- <th bordercolor="#FF00FF" scope="row">12:00-13:30</th>

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **colspan=" "** - Jadvalda ma'lum bir ikkita yoki undan ko'p ustunlarni birlashtirish uchun ishlatiladi. Quyidagi jadvalimizda ustun va qatorlar bo'yicha birinchi katagimizga hech narsa yozilmagan, lekin bitta <th> sarlavha sifatida jadvalimizda ham HTML kodimizda ham joy egallayapti. Jadvalda ko'rinmagani bilan bu katakni jadval sifatida ko'rinishi uchun HTML kodiga **&nbsp;** kiritilgandir (belgilar haqida kelgusi darslarda) bu belgi "bo'sh joy" deganidir, agar u belgini kiritmasak jadvalimizda bu katak olib tashlanadi. Lekin bu katakni yoki **8:00-9:30** ga yoki bo'lmasam **Dushanba** kataklaridan biriga qo'shib tashlashimiz ham mumkin, uning uchun hozircha c) da **Dushanba** katagiga qo'shishni ko'ramiz quyiroq (rowspan=" ") da **8:00-9:30** ga qo'shishni ko'ramiz. **colspan=" "** kataklarni gorizontalni qo'shishdir (rowspan esa vertikalni), uning uchun bo'sh katakni umuman HTML kodini o'chirib tashlashimiz kerak bo'ladi. **colspan="2"** degani ikkita katakni birlashtir deganidir, bu attribute ishlatiladigan katakning o'ng va chap tarafida ham bo'sh katak bo'lsa qay birini HTML kodi olib tashlansa o'sha katakni o'ziga qo'shib oladi, agarda ikkala katakni ham o'ziga qo'shib olishini hohlasangiz u holda ikkalasini ham HTML kodini o'chirib tashlab **colspan="3"** ishlatasiz, chunki uchta katak birlashishi kerakdir. O'ng yoki chap tarafida nechta katak kelishidan qat'iy nazar kataklarni HTML kodlarini umuman o'chirib tashlab **colspan=" "** qiymati sifatida hohlagan sonilarni ishlatasizlar.

- a) HTML kodi **&nbsp;** belgisi bilan: <th width="100" scope="col">&nbsp;</th>

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba

<b>8:00-9:30</b>	Tarih	Ingiliz tili
<b>10:00-11:30</b>	Fizika	Matematika
<b>12:00-13:30</b>	Ona-Tili	Geometriya

- b) HTML kodi &nbsp; belgisisiz: `<th width="100" scope="col"></th>`

<b>Dars Jadvali</b>		
	<b>Dushanba</b>	<b>Seshanba</b>
<b>8:00-9:30</b>	Tarih	Ingiliz tili
<b>10:00-11:30</b>	Fizika	Matematika
<b>12:00-13:30</b>	Ona-Tili	Geometriya

- c) HTML kodi:

- `<tr>`

```

<th colspan="2" width="120"
scope="col">Dushanba</th>
<th width="120" scope="col">Seshanba</th>
</tr>

```

<b>Dars Jadvali</b>		
	<b>Dushanba</b>	<b>Seshanba</b>
<b>8:00-9:30</b>	Tarih	Ingiliz tili
<b>10:00-11:30</b>	Fizika	Matematika
<b>12:00-13:30</b>	Ona-Tili	Geometriya

- d) HTML kodi:

- `<tr>`

```

<th colspan="3" width="120"
scope="col">Dushanba</th>

```

```

</tr>

```

<b>Dars Jadvali</b>		
<b>Dushanba</b>		
<b>8:00-9:30</b>	Tarih	Ingiliz tili
<b>10:00-11:30</b>	Fizika	Matematika
<b>12:00-13:30</b>	Ona-Tili	Geometriya

- **height=" "** - Bitta katak uchun ishlatilinsa ham o'sha qatorning balandligiga ta'sir qiladi.

- HTML kodi:

- `<tr>`

```

<th width="100" scope="col"> </th>

```

```

<th height="35" width="120" scope="col">Dushanba</th>

```

```
<th width="120" scope="col">Seshanba</th>
</tr>
```

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **rowspan=" " "** Jadvalda ma'lum bir ikkita yoki undan ko'p qatorlarni birlashtirish uchun ishlatiladi. Bu qoida faqat pastgi katakni birlashtirish uchun ishlatiladi, yuqori katakni HTML kodini olib tashlasangiz ham rowspan yuroqi katakni o'ziga birlashtirmidi, shuning uchun eng yaxshisi yuqoridagi katakga kerakli qiymatimizni yozib olib squyi qismdagi kataklarni HTML kodlarini o'chirib keyin o'sha yuqori qismdagi katak ning <th> tagi ichiga rowspan=" " attribtini ishlatishimiz kerak bo'ladi. Uning uchun bo'sh katakning umuman HTML kodi o'chirib tashlashga to'g'i keladi. Quyida **8:00-9:30** ni yuqorisidagi bo'sh <th> ga ko'chirib uning o'rnini HTML kodini umuman o'chirib tashlanildi va keyin rowspan=" " ishlatilindi (jadvalni asl oldingi HTML kodi bilan quyidagi HTML kodni solishtiring).

- HTML kodi:

```
<tr>
<th rowspan="2" width="100" scope="col">8:00-9:30</th>
<th width="120" scope="col">Dushanba</th>
<th width="120" scope="col">Seshanba</th>
</tr>
<tr>
<td>Tarih</td>
<td>Ingiliz tili </td>
</tr>
```

Dars Jadvali		
8:00-9:30	Dushanba	Seshanba
	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **scope=" " "** - <th> tagi ichida keladigan scope="col" yoki scope="row" <th>...</th> orasida keladigan so'z yoki jumlamiz mos ravishda ustun yoki qator ning sarlavhasi vazifasini o'tashini bildiradi.

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili

10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **title=" "** - qaysi <th> ichiga bu attribute yozilsa o'sha <th> bu tagning qiymatini sichqonchani ko'rsatkichini <th> ga olib borganda ko'rsatkich oldida yozilib turadi.

- HTML kodi:

- <tr>
<th title="so'nggi dars soati" scope="row">12:00-13:30</th>
<td>Ona-Tili</td>
<td>Geometriya</td>
</tr>

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **valign="middle"** - ma'lum bir sarlavhamizni vertical joylashuvini o'rtada qilib belgilaydi, quyidagi misolda bu attribute ishlatilnimgan chunki bu attribute default sifatida tanlangan ya'ni ishlatmasangiz ham matn markazda kelaveradi. Agar matnni vertikal va gorizontol joylashuvi markazda bo'lishini istansangiz u holda <td align="center" valign="middle"> ishlatishingizga to'g'ri keladi. Ma'lumotimizni o'rtada joylashganini ko'risatish maqsadida katak balandligi qisman kattaroq qilib olingandir.

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **valign="top"** - ma'lum bir sarlavhamizni vertical joylashuvini yuqorida qilib belgilaydi. Ma'lumotimizni yuqorida joylashganini ko'risatish maqsadida katak balandligi qisman kattaroq qilib olingandir. Quyidagi misolda ikkiala hafta kuni ham yuqorida joylashgandir HTML kodi: <th valign="top" width="120" class="style10" scope="col">Dushanba</th>
<th valign="top" width="120" class="style10" scope="col">Seshanba</th>

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

<td>...</td>

(table data- jadval ma'lumoti) Har qanday jadvalda asosiy qism bo'ladi, <td> jadvalimizdagi asosiy qismdir, har bir katakni bildiradi, <td>..</td> ichidagi har qanday attribute bitta katak ichidagi ma'lumot uchun o'rirlidir. Agar <th> ishlatmasak jadvalimizning har bir katagi ichidagi ma'lumot <td>...</td> ichida yoziladi. Quyidagi har bir attribute qoidasi va tushuntirilishlari bitta katak uchun o'rirlidir.

Eng Asosiy Attributelari:

- **align="center"** - ma'lum bir katak ichidagi ma'lumotni gorizontal joylashuvini markazga qilib belgilaydi. Quyida "Fizika" misol qilib olingandir.

- HTML kodi:

- <td align="center">Fizika</td>

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **align="left"** - ma'lum bir katak ichidagi ma'lumotni gorizontal joylashuvini chapga qilib belgilaydi. Bu qiymat default sifatida tanlangandir, bu attribute qiymatini ishlatmasangiz ham bo'ladi chunki, Quyida "Fizika" misol qilib olingandir.

- HTML kodi:

- <td align="left">Fizika</td>

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **align="right"** - ma'lum bir katak ichidagi ma'lumotni gorizontal joylashuvini o'ngga qilib belgilaydi. Quyida "Fizika" misol qilib olingandir.

- HTML kodi:

- `<td align="right">Fizika</td>`

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **background=" "** - ma'lum bir katak ichiga rasm joylashtirish uchun ishlatiladi, qo'shtirnoq ichiga rasm manzili joylashtirilishi kerak. Quyida "Tarih" misol qilib olingandir.

- HTML kodi:

- `<td background="0002.jpg">Tarih</td>`

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **bgcolor=" "** - ma'lum bir katak ichiga rangni belgilashda ishlatiladi. Quyida "Matematika"ga qizil rang (#FF0000) misol qilib olingandir.

- HTML kodi:

- `<td bgcolor="#FF0000">Matematika</td>`

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **bordercolor=" "** - ma'lum bir katagimizni atrofidagi chizig'ining rangini o'zgartirish uchun ishlatiladi. Quyida "Geometriya" yozilgan katakning tashqi rangini o'zgartiramiz.

- HTML kodi:

- `<td bordercolor="#0033CC">Geometriya</td>`

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika

12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya
-------------	----------	------------

- **colspan=" "** - Jadvalda ma'lum bir ikkita yoki undan ko'p ustunlarni birlashtirish uchun ishlatiladi, uning uchun birlashtirmoqchi bo'lgan ikkinchi katagingizni umuman HTML kodini o'chirib tashashingizga to'g'ri keladi. Ikkitadan ko'p ustunlarni birlashtirmoqchi bo'lsangiz ularni ham HTML kodlarini o'chirib tashlashingizga to'g'ri keladi. Quyida (a) va (b) misollar keltirilgandir, (a) misolda ikkita qator "Tarih" va "Ingiliz tili" ustunlari birlashtirilmoqda biroq "Ingiliz tili" HTML kodlari o'chirilib tashlandi. (b) misolda esa jadvalimizga yana bitta ustun qo'shib uchta qator birlashtirilgandir.

- (a) HTML kodi:

- ```
<tr>
<th scope="row">8:00-9:30</th>
<td colspan="2">Tarih</td>

</tr>
```

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- (b) HTML kodi:

- ```
<tr>
<th scope="row">10:00-11:30</th>
<td colspan="3">Fizika</td>

</tr>
```

Dars Jadvali			
	Dushanba	Seshanba	Chorshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili	Adabiyot
10:00-11:30	Fizika		
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya	Astronomiya

- **height=" "** - ma'lum bir katakning balandligini o'zgartirish maqsadida ishlatilgani bilan butun bir shu qatorda turgan kataklarga ham ta'sir qiladi.

- HTML kodi:

- ```
<td height="40">Fizika</td>
```

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika

- **rowspan=" "** - Jadvalda ma'lum bir ikkita yoki undan ko'p qatorlarni birlashtirish uchun ishlatiladi. Bu qoida faqat pastgi katakni birlashtirish uchun ishlatiladi, yuqori katakni HTML kodini olib tashlasangiz ham rowspan yuqori katakni o'ziga birlashtirmidi, shuning uchun eng yaxshisi yuqoridagi katakga kerakli qiymatimizni yozib olib quyi qismdagi kataklarni HTML kodlarini o'chirib keyin o'sha yuqori qismdagi katak ning <td> tagi ichiga rowspan=" " attribtini ishlatishimiz kerak bo'ladi. (a) misolda Tarih ni Fizika bilan birlashtiraman, uning uchun Fizika ni HTML kodini avval o'chirishim kerak bo'ladi chunki Fizika Tarih ostida joylashgan. (b) misolda Ingiliz tili ni Matematika va Geometriya bilan birlashtiraman.

- (a) HTML kodi:

```

<tr>
<th scope="row">8:00-9:30</th>
<td rowspan="2">Tarih</td>
<td>Ingiliz tili </td>
</tr>
<tr>
<th scope="row">10:00-11:30</th>
<td>Matematika</td>
</tr>

```

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30		Matematika
12:00-13:30		Geometriya

- HTML kodi:

```

<tr>
<th scope="row">8:00-9:30</th>
<td>Tarih</td>
<td rowspan="3">Ingiliz tili </td>
</tr>
<tr>
<th scope="row">10:00-11:30</th>
<td>Fizika</td>
</tr>
<tr>
<th scope="row">12:00-13:30</th>
<td>Ona-Tili</td>
</tr>

```

</tr>

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	
12:00-13:30	Ona-Tili	

- **title=" "** - qaysi <td> ichiga bu attribute yozilsa o'sha <td> bu attributining qiymatini sichqonchani ko'rsatkichini o'sha katakga olib borganda ko'rsatkich oldida yozilib turadi. Quyidagi misolda "Fizika" olingandir.

- HTML kodi:

- `<td title="Fizika yaxshi fan">Fizika</td>`

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **valign="bottom"** - ma'lum bir katagimizning ma'lumotlarini vertikal joylashuvini quyida qilib belgilaydi. Quyida "Ona-Tili" misol qilib olingandir. Katagimizning quyida joylashganini ko'risatish maqsadida katak balandligi qisman kattaroq qilib olingandir.

- HTML kodi:

- `<td height="40" valign="bottom">Ona-Tili</td>`

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **valign="middle"** - ma'lum bir katagimizning matnini vertical joylashuvini o'rtada qilib belgilaydi, quyidagi misolda bu attribute ishlatilmagan chunki bu attribute default sifatida tanlangan ya'ni ishlatmasangiz ham matn markazda kelaveradi. Agar matnni vertikal va gorizontal joylashuvi markazda bo'lishini istansangiz u holda `<td align="center" valign="middle">` ishlatishingizga to'g'ri keladi. Ma'lumotimizni o'rtada joylashganini ko'risatish maqsadida katak balandligi qisman kattaroq qilib olingandir.

- HTML kodi:

- `<td height="40">Tarih</td>`

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **valign="top"** - ma'lum bir katagimizning matnini vertical joylashuvini tepada qilib belgilaydi. Ma'lumotimizni yuqorida joylashganini ko'risatish maqsadida katak balandligi qisman kattaroq qilib olingandir.

- HTML kodi:

- `<td valign="top" height="40">Matematika</td>`

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

- **width=" "** - jadvalimiz katagining uzunligini belgilaydi, ma'lum bir katak uchun ishlatilgan bilan u bilan bir ustunda tizilib turgan boshqa kataklarga ham ta'sir qiladi.

- HTML kodi:

- `<td width="200">Matematika</td>`

Dars Jadvali		
	Dushanba	Seshanba
8:00-9:30	Tarih	Ingiliz tili
10:00-11:30	Fizika	Matematika
12:00-13:30	Ona-Tili	Geometriya

Ba'zan web sahifani ma'lum bir qismini ikki qismga bo'lib ishatishimizga to'g'ri keladi u holdi ham jadvaldan foydalanamiz. Umumiy jadvalning uzunligini `width=100%` qilib balandligini esa ixtiyoriy olishimiz mumkin, va jadvalimizda bitta qator va ikkita ustun ishtirok etadi. Hech qanday `<caption>` ham `<th>` ham ishlatilinmaydi.

Bu taraf jadvalimizning birinchi ustunidir va umumiy jadvalimiz quyidagich HTML kodga ega:

```
<table height="500" width="100%" border="1" cellspacing="0" cellpadding="0">
```

Bu taraf esa jadvalimizning ikkinchi ustunidir:

Birinchi ustunimizda yozilgan bu "height" 500 pixel o'chamda

```
<tr>
<td bgcolor="#00FFFF" valign="top" width="70%">

<p>Bu taraf jadvalimizning birinchi ustunidir va quyidagich HTML kodga
ega:</p>

</td>
<td valign="top" width="30%">Bu taraf esa jadvalimizning ikkinchi
ustunidir.</td>
</tr>
</table>
```

belgilanyapti, "width" esa butun bir web sahifa eni o'lchamiga nisbatan 100% qilib olinmoqda yani web sahifani to'la qilib. Birinchi ustunimizning uzunligi umumiy jadvalimizning 70% ini tashkil etmoqda, ikkinchisi esa qolgan 30% ini tashkil etyapti, bu holda 30% ni yozmasa ham bo'ladi chunki jadvalimizda faqat ikkita ustun va biri 70% bo'lsa ikkinchisi o'z o'zidan qolgan bo'ladi. Ikkiala ustunimizda ham matnimizning vertikal joylashuvi yuqorida qilib belgilandi. Va umumiy jadvalimiz chegara chiziqlariga egadir.

Quyidagi jadvalimiz esa hiddi yuqoridagi jadvalimiz bilan bir hildir faqat chegara chiziqlari olib tashlangandir.

```
<table height="500" width="100%" border="0" cellspacing="0"
cellpadding="0">
<tr>
<td valign="top" bgcolor="#00FFFF" width="70%">&nbsp;</td>
<td valign="top" width="30%">&nbsp;</td>
</tr>
</table>
```

Ushbu jadvalimiz esa hiddi yuqoridagi jadvalimiz bilan bir hildir faqat chegara chiziqlari olib tashlangandir.